

3. Ляйх-Галлан К. Опера Фроменталья Галеви «Жидовка». *Науковий вісник. Музика у простій культурі* : зб. статей / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, 2004. Вип 33. С. 293–302.

4. Черкашина-Губаренко М. Р. Историческая опера первой половины XIX ст. Проблемы интерпретации истории. Судьбы жанра: автореф. дис. ... д-ра искусствоведения : 17.00.03 / АН УССР. Ин-т искусствоведения, фольклора и этнографии имени М. Ф. Рильского. Киев, 1983. 48 с.

Тан Фань

БАЗОВІ ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ СУЧАСНОГО ДИТЯЧОГО ХОРОВОГО ВИКОНАВСТВА КИТАЮ

(на прикладі науково-практичного ДОРОБКУ ЯНА ХУННЯНЯ)

Сучасне музичне виконавство Китаю має багато видатних митців хорової справи, що сприяли розвитку національного хорового мистецтва. Серед них одне з найпочесніших місць посідає Ян Хуннянь, - професор диригентського відділу Центральної музичної консерваторії, художній керівник Китайського дитячого хору Національного симфонічного оркестру Китаю, засновник Пекінської філармонії, диригент Молодіжного хору Центральної музичної консерваторії, художній керівник Симфонічного оркестру Куньмін, заступник голови Міжнародного товариства дитячого хорового та виконавського мистецтва.

Ян Хуннянь здійснив значний внесок у різні сфери хорового мистецтва Китаю – від дитячого хорового виконавства й музичного просвітництва - до педагогіки.

Проаналізувавши життя і творчість видатного диригента, можна визначити три важливі періоди його диригентсько-хорової та педагогічної діяльності: 1951 – диригент хору Народної радіостанції Нанкін; 1953 викладач музичного факультету Пекінського педагогічного університету; 1973 працював у Центральній музичній консерваторії на факультеті композиції та диригування; 1983-2020 – засновник і керівник хору Пекінської філармонії (колишній Молодіжний жіночий хор при Китайському симфонічному оркестрі).

У своїй 20-річній роботі у Пекінському педагогічного університеті Ян Хуннянь вперше ввів у навчальну програму багато дисциплін, які сприяли

професійному вихованню композиторів та диригентів хору. Серед них: гармонічна акустика, аналіз гармонії, поліфонічне письмо, аналіз оркестровки, аналіз музичних форм, оперний аналіз, основи композиції, історія західної музики, історія сучасної китайської музики, хоровий клас, хороведення та інші.

У Центральній музичній консерваторії Ян Хуннянь запропонував нові професійні курси: навчання оркестру, навчання хору та аналіз партій, загальні курси для камерних оркестрів та хорів факультативні курси гармонії, вибіркові дисципліни: диригування, читання хорових партитур, оркестровка.

Свою плідну педагогічну діяльність Ян Хуннянь успішно поєднував з виконавською. Адже Майстер вважав, що саме долучення дітей і молоді до хорового співу є основою духовного та естетичного виховання людини. Професор Ян Хуннянь описував музику як «мистецтво, яке найбільше торкається нашої душі, особливо спів. Спів - це найпряміший спосіб висловити людські почуття» [4].

1983 року Ян Хуннянь організував Пекінський філармонічний хор, кермачем якого був до останніх років життя. Як художній керівник і головний диригент хору Пекінської філармонії за тридцять сім років Майстер сформував і увиразнив національне обличчя колективу, удосконалив його мистецький рівень, розширив жанрову палітру репертуару найкращими зразками китайської та західноєвропейської хорової класики, власними (авторськими) обробками народних пісень та загально визнаних музичних шедеврів, здійснював активну концертну діяльність.

Свій багаторічний досвід роботи з Пекінським філармонічним хором Ян Хуннянь опублікував у ґрунтовних науково-методичних працях. У Китаї дуже популярні відео майстер-класи Яна Хунняна. Їх називають «мозговими штурмами».

За десятиліття педагогічної роботи з навчання диригентів хору, хорової диригентської виконавської практики Ян Хуннянь накопичив не тільки великий

досвід, але й першим у Китаї проробив велику роботу з теоретичного дослідження та систематичного узагальнення свого практичного досвіду у царині хорового мистецтва. Двотомник «Підготовка хору» [2; 3] це суть його багаторічного досвіду з теорії навчання хорових диригентів. Перший том [2] складається з семи глав і містить наступні питання: характеристика вокальних голосів, що складають хорові партії; тип і вид хору; роль дихання у хорі та вправи для тренування дихання; основні принципи звукоутворення у хорі та атака звуку; голосовий апарат співака, реєстри вокального голосу, основні методи розвитку співацьких навичок; питання хорової органіки; стрій у хорі. Другий том [3] є логічним продовженням першої книги. Він складається з чотирьох глав, які автор нумерує з восьмої по дванадцяту. Матеріал книги присвячений питанням музичних відтінків у хоровому співі; досягнення рівноваги балансу звучання у хорі в залежності від фактури твору; роботі над вертикальним та горизонтальним строем у хорі; вимовляння слів у хоровому співі. Велике значення приділяється проблемам емоційно-образного сприйняття і мислення дітей у вокально-хоровій роботі.

У ґрунтовному дослідженні Яна Хунняна «Тренування дитячого хору» [1] представлено дев'ять розділів, які розкривають наступні проблеми роботи з дитячим хором: категорії та завдання тренування дитячого голосу; тренування дихання у хорі; вокальне тренування у хорі; резонансне тренування у хорі; основний зміст хорового тренування; тренування висоти тону у хорі; тренування артикуляції; як впоратися зі звуковим балансом при виконанні хорової музики; введення в роботу та поради до репетицій. Ян Хуннянь, розглядаючи питання щодо навчання дітей хоровому співу вказує на його основні складові: дихання, звук, характер, мелодія та емоція. Перші чотири він називає засобами, а емоції - метою. Правильний та гарний спів має відповідати наступним критеріям: співоча постановка, володіння та підтримка дихання, початок співу, точний стан гласних (колір гласних), округлість тембру, повна та концентрована резонансна

позиція, ясна мова, точна емоційна експресія. На думку Яна Хунняна основою вірного співу є позитивний психологічний стан дитини. Процес співу заснований на психологічних відчуттях, а процес руху фізіологічного стану спрямовується та контролюється психологічним самопочуттям.

Професійна майстерність та виконавська досконалість керованих ним хорових колективів була сформована на ґрунті національних традицій хорової культури Китаю та активного процесу євроінтеграції. У роботі з дитячими хоровими колективами Ян Хуннянь не тільки продовжував традиції китайського хорового співу, а й прищеплював і розвивав європейські канони академічного хорового мистецтва. Висока мистецько-духовна і виховна місія видатного диригента полягала саме у популяризації дитячого хорового співу. Ян Хуннянь, як хоровий диригент, педагог, організатор численних хорових колективів, просвітитель, був унікальним митцем дитячої хорової культури. Його багатогранна творча діяльність була відбиттям художніх орієнтирів своєї епохи і невід'ємною складовою дитячого хорового мистецтва Китаю.

Список використаних джерел

1. 杨鸿年, 《童声合唱训练学》·北京·人民音乐出版社·2002年3月第1版(线) / Хуннянь Ян. Наука обучения детского хора. 2002. 378 с.
2. 中外童声合唱精品曲选-中國交響樂團少年及女子合唱團-簡譜-歐洲·美國 內容介紹中外童聲合唱精品曲選-中國交響樂團少年及女子合唱團-簡譜-歐洲·美國 / Хуннянь Ян. Избранные китайские и зарубежные детские хоры. Китайский симфонический оркестр Молодежный и женский хор. Notation-Europe. US, ISBN: 9787103033562
3. 杨鸿年, 《合唱训练学》(上册), 北京, 中央音乐学院出版社, 2008年3月第1版 / Хуннянь Ян. Работа с хором. Том 1 Центральная консерватория музыкальной прессы, 2008 г.
4. 杨鸿年, 《合唱训练学》(下册), 北京, 中央音乐学院出版社, 2008年7月第1版 / Хуннянь Ян. Работа с хором. Том 2. Центральная консерватория музыкальной прессы, 2008 г.